

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

13 oktober 2000

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0294/2000

VERSLAG

over het voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005)
(COM(2000) 335 – C5-0386/2000 – 2000/0143(CNS))

Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen

Rapporteur: Marianne Eriksson

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
WETGEVINGSVOORSTEL	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	24
TOELICHTING	25
ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE	31

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 25 juli 2000 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 13 van het EG-Verdrag, het Parlement om advies inzake het voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005) (COM(2000) 335 – 2000/0143(CNS)).

Op 4 september 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen als commissie ten principale en naar de Begrotingscommissie, de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken als medeadviserende commissies (C5-0386/2000).

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen benoemde op haar vergadering van 26 januari 2000 Marianne Eriksson tot rapporteur.

De commissie behandelde het Commissievoorstel en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 2 oktober en 10 oktober 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Maj Britt Theorin (voorzitter), Marianne Eriksson (ondervoorzitter en rapporteur), Anne E.M. Van Lancker (ondervoorzitter), Jillian Evans (ondervoorzitter), María Antonia Avilés Perea, Armonia Bordes, Geneviève Fraisse, Fiorella Ghilardotti, Lissy Gröner, María Izquierdo Rojo (verving María Rodríguez Ramos), Rodi Kratsa, Astrid Lulling, Eryl Margaret McNally, Pasqualina Napoletano (verving Elena Ornella Paciotti), Christa Prets, Amalia Sartori, Miet Smet, Elena Valenciano Martínez-Orozco en Sabine Zissener.

Het advies van de Begrotingscommissie is bij dit verslag gevoegd. De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken hebben op 5 september 2000 en 6 september 2000 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 13 oktober 2000.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005)(COM(2000) 335 – C5-0386/2000 – 2000/0143(CNS))

Dit voorstel wordt als volgt gewijzigd:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

(Amendement 1)

Vijfde streepje bis (nieuw)

- onder verwijzing naar de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (bijlage I),

Motivering:

Het is van belang de aandacht op de nieuwe strategie te noemen door deze reeds in een streepje te vermelden.

(Amendement 2)

Overweging 1 bis (nieuw)

1 bis. Erkend wordt dat gelijkheid van mannen en vrouwen een mannelijke dimensie omvat die betrekking heeft op houding, verplichtingen en equivalente rechten.

Motivering:

Met de morele en feitelijke verplichtingen om te delen worden de gezinsverplichtingen geassocieerde rechten. In veel lidstaten hebben alleenstaande vaders minder rechten en minder toegang tot faciliteiten, en hebben zij vaak geen equivalent recht op betaald ouderschapsverlof. Het eerste is ongetwijfeld een gedeeld recht, ongeacht het geslacht, en het tweede vormt een ontmoediging om vaderschapsverlof te nemen, waardoor een moeder wellicht wordt verhinderd terug te keren naar de arbeidsmarkt.

(Amendement 3)

Overweging 3

(3) De nog bestaande ongelijkheid van mannen en vrouwen ***rechtvaardigt*** de voortzetting en versterking van de communautaire actie op dit gebied.

(3) De nog bestaande ***structurele discriminatie wat betreft het geslacht en de dubbele – en vaak meervoudige – discriminatie die talrijke vrouwen, zoals jonge vrouwen, migrerende vrouwen, alleenstaande moeders, oudere vrouwen enz. ondergaan, alsmede de aanhoudende ongelijkheid van mannen en vrouwen***

¹ PB C nog niet gepubliceerd.

rechtvaardigen de voortzetting en versterking van de communautaire actie op dit gebied, **alsmede de goedkeuring van nieuwe methoden en benaderingen van dit onderwerp.**

Motivering:

Vrouwen vormen geen homogene groep wat betreft leeftijd, klasse of andere specifieke kenmerken. Daarom moet de dubbele of meervoudige discriminatie die talrijke vrouwen ondergaan in aanmerking worden genomen. Voor de aanpak van het probleem moeten nieuwe beleidsmaatregelen worden beproefd die misschien efficiënter zijn dan die welke tot nu toe zijn toegepast.

(Amendement 4)

Overweging 5 bis (nieuw)

(5 bis) Op de vierde internationale vrouwenconferentie in Peking op 15 september 1995 werden een verklaring en een actieplatform aangenomen voor het elimineren van discriminatie van vrouwen en het uitbannen van alle belemmeringen voor de gelijkstelling van mannen en vrouwen. In het slotdocument van de follow-up-bijeenkomst en de beoordeling op de algemene vergadering van de VN in New York op 5-9 juni 2000 (Peking+5) werden de verklaring en het actieplatform bekrachtigd, en bovendien werd het platform op bepaalde gebieden versterkt.

Motivering:

Het is van cruciaal belang om te wijzen op de werkzaamheden van de VN inzake de gelijkheid van geslachten.

(Amendement 5)

Overweging 5 ter (nieuw)

5 ter. Op de bijeenkomst van de Europese Raad in Lissabon op 23-24 maart 2000 en van de Europese Raad op 19-20 juni 2000 in Santa Maria da Feira is de Commissie en de lidstaten verzocht om de gelijkstelling van mannen en vrouwen in het werkgelegenheidsbeleid op alle mogelijke manieren te bevorderen, bijvoorbeeld door de vermindering van de segregatie in het arbeidsleven en door het makkelijker te maken het gezinsleven met het arbeidsleven te combineren, in het bijzonder door het

vaststellen van nieuwe referentiepunten voor een betere kinderopvang. De Raad heeft ook kwantitatieve doelstellingen vastgesteld, onder meer dat de arbeidsparticipatie van vrouwen van de huidige 51% tot 60% in 2010 zou moeten stijgen.

Motivering:

Het is van belang te wijzen op de bijeenkomsten van de Europese Raad tijdens het Portugese voorzitterschap, die succesvol waren op het gebied van gelijke kansen bij het werkgelegenheidsbeleid, met name wat betreft het vaststellen van kwantitatieve doelstellingen.

(Amendement 6)

Overweging 5 quater (nieuw)

(5 quater) De werkzaamheden van de Gemeenschap op het gebied van de gelijkstelling van mannen en vrouwen moet deels worden uitgevoerd door het aanpassen van vormen van beleid (pro-actieve maatregelen: integratie van het gelijkstellingsperspectief) en deels door het uitvoeren van concrete maatregelen ter verbetering van de situatie van de vrouw in de samenleving (reactieve maatregelen: speciale maatregelen).

Motivering:

In de beschikking moet worden aangegeven dat de Commissie, de lidstaten en het Parlement samen zullen streven naar integratie en naar het nemen van speciale maatregelen.

(Amendement 7)

Overweging 6

(6) De nieuwe communautaire strategie voor de gelijkheid van mannen en vrouwen ***wordt vastgelegd in een raamstrategie die alle communautaire beleidsmaatregelen omvat, gericht op de totstandbrenging van gelijkheid van mannen en vrouwen, en in dit programma dat de structuur verschaft voor de horizontale en coördinerende activiteiten die nodig zijn om voor de nodige samenhang te zorgen en om synergieën te ontwikkelen ten aanzien van met de kunne verband houdende activiteiten op alle beleidsterreinen van de Gemeenschap.***

(6) De nieuwe communautaire ***raamstrategie*** voor de gelijkheid van mannen en vrouwen ***omvat alle activiteiten van de Gemeenschap, overeenkomstig artikel 3, lid 2, van het Verdrag, dat beoogt ongelijkheden op te heffen en gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen. Dit programma verschaft de structuur (een woord schrappen) voor de horizontale en coördinerende activiteiten die nodig zijn om voor de nodige samenhang te zorgen en om synergieën te ontwikkelen ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de raamstrategie in de Unie en haar instellingen.***

Motivering:

Dit programma is een ondersteunende maatregel om de tenuitvoerlegging mogelijk te maken van de raamstrategie. Het is van belang het gender mainstreaming-artikel in het Verdrag te vermelden.

(Amendement 8)

Overweging 8

(8) Voor het welslagen van elke communautaire actie is het nodig dat de resultaten aan de doelstellingen worden getoetst en worden beoordeeld.

(8) Voor het welslagen van ***de maatregel in het kader van de strategie en het programma*** is het nodig dat de resultaten ***voortdurend*** aan de doelstellingen worden getoetst en worden beoordeeld, ***alsmede dat "gender auditing" plaatsvindt op de overheidsbudgetten zowel op nationaal als plaatselijk niveau De beoordeling moet publiekelijk worden gerechtvaardigd.***

Motivering:

Er moet expliciet worden aangegeven dat de lopende controles en de beoordeling zowel betrekking hebben op de strategie als op het programma. Het rekening houden met de gelijke kansen bij de controle op de overheidsbegroting is een essentieel middel om na te gaan of het principe van de gender mainstreaming in het nationale en plaatselijke overheidsbeleid wordt toegepast. De meest doeltreffende wijze om dit na te gaan is de analyse van alle begrotingskredieten aan de hand van hun uitwerking. Bovendien is het van cruciaal belang dat er maximale openheid is zodat alle betrokken partijen op alle niveaus informatie kunnen krijgen over de maatregelen terwijl deze worden uitgevoerd.

(Amendement 9)

Overweging 11 bis (nieuw)

(11 bis) Alle lidstaten en alle kandidaat-landen hebben het VN-verdrag inzake de afschaffing van alle vormen van discriminatie van de vrouw ondertekend en geratificeerd, en communautair optreden is noodzakelijk in aanvulling op nationale acties om dit verdrag ten uitvoer te leggen.

Motivering:

Het EU-beleid voor de gelijkheid van geslachten moet ook bijdragen aan de tenuitvoerlegging van het vrouwenverdrag van de VN.

(Amendement 10)

Artikel 1

Deze beschikking stelt voor het tijdvak 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005 een programma vast ter bevordering van ***de gelijkheid van mannen en vrouwen***, hierna

Deze beschikking ***hecht goedkeuring aan de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen, zoals vastgelegd in bijlage I***, en stelt voor het

"het programma" genoemd.

tijdvak 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005 een programma vast ter bevordering van *deze strategie*, hierna "het programma" genoemd.

Motivering:

Het uiteindelijke doel is de tenuitvoerlegging van de strategie en daarom moet deze in een afzonderlijke bijlage bij de beschikking van de Raad worden opgenomen.

(Amendement 11)

Artikel 2, lid 1

1. Het programma **houdt verband met de ondersteuning** van de algemene strategie van de Gemeenschap inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen, die alle communautaire beleidsmaatregelen gericht op de totstandbrenging van de gelijkheid van mannen en vrouwen omvat, waaronder beleidsmaatregelen inzake de integratie van de man/vrouw dimensie en specifieke acties gericht op vrouwen.

1. Het programma **is een van de noodzakelijke instrumenten voor de uitvoering** van de algemene strategie van de Gemeenschap inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen, die alle communautaire beleidsmaatregelen **en alle communautaire acties** gericht op de totstandbrenging van de gelijkheid van mannen en vrouwen omvat, waaronder beleidsmaatregelen inzake de integratie van de man/vrouw dimensie en specifieke acties gericht op vrouwen **uit alle sociale geledingen en van alle leeftijden**.

Motivering:

Dit programma is een ondersteunende maatregel voor de tenuitvoerlegging van de raamstrategie. Er dient op te worden gewezen dat de aandacht moet gaan naar vrouwen uit alle sociale geledingen want overal hebben zij met bijzondere problemen te kampen.

(Amendement 12)

Artikel 2, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Onder gender mainstreaming wordt de (re)organisatie, de verbetering, de ontwikkeling en de evaluatie verstaan van alle beleidsprocessen, zodat door de actoren die normaliter bij de beleidsvorming betrokken zijn een perspectief van gelijkheid van mannen en vrouwen wordt opgenomen in alle beleidsvormen op alle niveaus en in alle fasen.

Motivering:

Om misverstanden te voorkomen en de aandacht te richten op de praktische implicaties van gender mainstreaming is het noodzakelijk in de wetstekst een definitie op te nemen. Deze definitie is overgenomen uit het breed aanvaarde rapport van de Raad van Europa (EG-S-MS(98) 2, blz. 15).

(Amendement 13)

Artikel 2, lid 2

2. Het programma coördineert, ondersteunt en financiert horizontale en coördinerende activiteiten op de werkterreinen van de communautaire strategie inzake gelijkheid van mannen en vrouwen. Het gaat hierbij om: economisch leven; gelijke deelname en vertegenwoordiging; sociale rechten; burgerlijk leven; rolpatronen en stereotypen. De gelijkheid van mannen en vrouwen in de uitbreiding van de Gemeenschap alsook de dimensie van de communautaire externe betrekkingen en het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zijn horizontale kwesties die alle werkterreinen van de raamstrategie zullen betreffen.

2. Het programma coördineert, ondersteunt en financiert **de tenuitvoerlegging van** horizontale en coördinerende activiteiten op de werkterreinen van de communautaire strategie inzake gelijkheid van mannen en vrouwen. Het gaat hierbij om: economisch leven; gelijke deelname en vertegenwoordiging; sociale rechten; burgerlijk leven; rolpatronen en stereotypen. De gelijkheid van mannen en vrouwen in de uitbreiding van de Gemeenschap alsook de dimensie van de communautaire externe betrekkingen en het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zijn horizontale kwesties die alle werkterreinen van de raamstrategie **en het programma** zullen betreffen.

Motivering:

Zowel de strategie als het programma moeten gelijkstellingsmaatregelen in de kandidaatlanden en hulpontvangende landen omvatten.

(Amendement 14)
Artikel 2 bis (nieuw)

Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het programma van 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005 belooft minstens 50 miljoen euro. De jaarlijkse kredieten zullen worden toegekend door de begrotingsautoriteit binnen het kader van de financiële vooruitzichten.

Motivering:

Het is zeer belangrijk een concreet begrotingscijfer te vermelden voor de uitvoering van het hele programma.

(Amendement 15)
Artikel 3, sub -a) (nieuw)

-a) Het bevorderen van de tenuitvoerlegging van de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen.

Motivering:

Hoofddoel is dat de raamstrategie ten uitvoer wordt gelegd.

(Amendement 16)
Artikel 3, sub b)

b) De verbetering van het begrip van kwesties in verband met de directe of indirecte discriminatie op grond van geslacht door het vaststellen van de gevallen waar discriminatie bestaat en de omvang daarvan en door de beoordeling van de doeltreffendheid van de beleidsmaatregelen en praktijken;

b) De verbetering van het begrip van kwesties in verband met de directe of indirecte discriminatie op grond van geslacht, ***alsmede dubbele – en vaak meervoudige – discriminatie die talrijke vrouwen, zoals jonge vrouwen, migrerende vrouwen, alleenstaande moeders, oudere vrouwen enz., ondergaan*** door het vaststellen van de gevallen waar discriminatie bestaat en de omvang daarvan en door de beoordeling van de doeltreffendheid van de beleidsmaatregelen en praktijken;

Motivering:

Vrouwen vormen geen homogene groep wat betreft leeftijd, klasse of andere specifieke kenmerken. Daarom moet de dubbele of meervoudige discriminatie die talrijke vrouwen ondergaan in aanmerking worden genomen.

(Amendement 17)
Artikel 3, sub c) bis (nieuw)

c bis) De Gemeenschap te helpen bij de beoordeling van de behoefte aan verdere initiatieven, waaronder zonodig wetgeving, ter bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en ter bestrijding van genderdiscriminatie.

Motivering:

Het programma moet worden gebruikt ter beoordeling van de behoefte aan verdere gemeenschappelijke initiatieven.

(Amendement 18)
Artikel 3, sub c) ter (nieuw)

c ter) Het steunen en bevorderen van de inspanningen van de kandidaatlanden om gelijkheid van mannen en vrouwen te bereiken en de coördinatie van de werkzaamheden met deze landen in het kader van andere communautaire programma's (PHARE, DAPHNE, STOP).

Motivering:

De kandidaatlanden zijn vrij bij het ondernemen van acties. Het is arrogant om van hen te eisen dat zij hun acties verbeteren; ze moeten ondersteund worden.

(Amendement 19)
Artikel 4, lid 1, sub b)

b) Analyse en beoordeling:
Analyse van factoren en beleidsmaatregelen in verband met de gelijkheid van mannen en vrouwen, waaronder de verzameling van statistieken, studies, gender-effectevaluatie, instrumenten en mechanismen, ontwikkeling van indicatoren en standaarden en doeltreffende verspreiding van resultaten. Dit zal ook het toezicht op de tenuitvoerlegging en toepassing van het gemeenschapsrecht inzake gelijkheid omvatten door de beoordeling van de wetgeving en de praktijken ter beoordeling van het effect en de doeltreffendheid daarvan;

b) Analyse en beoordeling:
Analyse van factoren en beleidsmaatregelen in verband met de gelijkheid van mannen en vrouwen, waaronder de verzameling van statistieken, studies, gender-effectevaluatie, **"gender auditing" bij de overheidsbudgetten op nationaal en plaatselijk niveau**, instrumenten en mechanismen, ontwikkeling van indicatoren en standaarden en doeltreffende verspreiding van resultaten. Dit zal ook het toezicht op de tenuitvoerlegging en toepassing van het gemeenschapsrecht inzake gelijkheid omvatten door de beoordeling van de wetgeving en de praktijken ter beoordeling van het effect en de doeltreffendheid daarvan;

Motivering:

De communautaire acties ter evaluatie van de horizontale toepassing van het principe van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen vereisen een analyse van de nationale en plaatselijke overheidskredieten aan de hand van hun bestemming. Deze analyse is de meest doeltreffende en transparante wijze om na te gaan of bij het overheidsbeleid concreet rekening wordt gehouden met de gelijke kansen.

(Amendement 20)
Artikel 4, lid 1, sub c)

c) Capaciteitsopbouw:
Transnationale samenwerking tussen sleutelfiguren door de bevordering van de oprichting van netten en de uitwisseling van ervaringen op Europees vlak tussen nationale autoriteiten, sociale partners en niet-gouvernementele organisaties.

c) Capaciteitsopbouw:
Transnationale samenwerking tussen sleutelfiguren door de bevordering van de oprichting van netten en de uitwisseling van ervaringen op Europees vlak tussen nationale, **plaatselijke en regionale** autoriteiten, sociale partners en niet-gouvernementele organisaties. **Het basisnetwerk is het netwerk van de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen van het Europees Parlement met de verantwoordelijke commissies in de parlementen van de lidstaten en de kandidaat-landen.**

Motivering:

Het is heel belangrijk voor de tenuitvoerlegging van gender mainstreaming in de Europese Unie dat er een permanente dialoog is tussen de vertegenwoordigers van het Europees Parlement en de nationale parlementen en de kandidaat-landen. Plaatselijke en regionale overheden zijn belangrijke dienstverleners, verleners van faciliteiten, opleiders, verspreiders van beste praktijken en vaak de grootste werkgever in de regio.

(Amendement 21)
Artikel 5, lid 1, sub a)

a) zorgt voor de uitvoering van de onder dit programma vallende communautaire acties overeenkomstig de bijlage;

a) zorgt **door middel van technische bijstand** voor de uitvoering van de onder dit programma vallende communautaire acties overeenkomstig de bijlage;

Motivering:

Zoals tussen de Commissie en de begrotingsautoriteit in de context van de begroting 2000 is overeengekomen, dient de noodzaak van technische bijstand in de wetgevingstekst te worden vermeld.

(Amendement 22)
Artikel 5, lid 1, sub a) bis (nieuw)

a bis) erop toe te zien dat steeds een voldoende aantal diensten binnen de Commissie en voldoende middelen ter beschikking van het programma staan opdat dit zo goed mogelijk zal functioneren.

Motivering:

Voldoende interne middelen is een centraal thema tegen de achtergrond van het feit dat de Commissie kritiek van de Rekenkamer heeft gekregen nadat zij externe consultants had aangetrokken.

(Amendement 23)
Artikel 5, lid 1, sub b)

b) **wisselt geregeld van gedachten met de leden van het in artikel 6 bedoelde comité, met** vertegenwoordigers van de sociale partners op gemeenschapsvlak en niet-gouvernementele organisaties **over de tenuitvoerlegging en het toezicht op het programma en over daarmee verband houdende beleidsoriëntaties.**

b) **onderhoudt een georganiseerde en voortdurende dialoog** met de vertegenwoordigers **van het Europees Parlement**, de sociale partners op gemeenschapsvlak en niet-gouvernementele organisaties **over de formulering, en de tenuitvoerlegging van en het toezicht op de strategie, en bespreekt hiermee verband houdende richtsnoeren. Met het oog hierop ziet de Commissie erop toe dat zo veel mogelijk informatie beschikbaar is voor de niet-gouvernementele organisaties en de sociale partners; de Commissie informeert het comité dat overeenkomstig artikel 6**

wordt ingesteld over haar dialoog met de niet-gouvernementele organisaties en de sociale partners.

Motivering:

Het Europees Parlement, dat binnen de Europese instellingen de democratische instantie is, moet nauw worden betrokken bij de formulering en de tenuitvoerlegging van alsmede toezicht op en het bespreken van de strategische richtsnoeren in een permanente dialoog.

(Amendement 24)
Artikel 6, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Om te zorgen voor een gelijke sekseverdeling benoemen de lidstaten een man en een vrouw als vertegenwoordiger in het comité.

Motivering:

Een gelijke sekseverdeling moet bij de instelling van dit comité worden gewaarborgd.

(Amendement 25)
Artikel 6, lid 5

5. Om te zorgen voor de samenhang en de complementariteit van dit programma met andere maatregelen, zoals bedoeld in artikel 7, stelt de Commissie het comité regelmatig in kennis van over andere communautaire acties die tot de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen bijdragen. Zo nodig stelt de Commissie een regelmatige en gestructureerde vorm van samenwerking in tussen dit comité en de voor andere relevante beleidsmaatregelen, instrumenten en acties opgerichte toezichtcomités.

5. Om te zorgen voor de samenhang en de complementariteit van dit programma met andere maatregelen, zoals bedoeld in artikel 7, stelt de Commissie het comité ***en het Europees Parlement*** regelmatig in kennis van over andere communautaire acties die tot de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen bijdragen. Zo nodig stelt de Commissie een regelmatige en gestructureerde vorm van samenwerking in tussen dit comité en de voor andere relevante beleidsmaatregelen, instrumenten en acties opgerichte toezichtcomités.

Motivering:

De procedure dient zo open mogelijk te zijn.

(Amendement 26)
Artikel 6, lid 5 bis (nieuw)

5 bis. Vertegenwoordigers van de kandidaat-landen worden uitgenodigd om (als waarnemer) de vergaderingen van het comité bij te wonen.

Motivering:

Het is belangrijk de kandidaat-landen hierbij te betrekken om de tenuitvoerlegging van het

acquis op dit gebied te bevorderen.

(Amendement 27)

Artikel 7, lid 1

1. De Commissie draagt, in samenwerking met de lidstaten, zorg voor de algehele samenhang met de andere beleidsmaatregelen, instrumenten en acties, van de Unie en de Gemeenschap met name door **de vaststelling van passende mechanismen voor de coördinatie van de activiteiten van dit programma met relevante activiteiten, met name op het gebied van** onderzoek, werkgelegenheid, discriminatieverbod, sociale integratie, onderwijs, opleiding en jeugdzaken, justitie en binnenlandse zaken en op het gebied van de uitbreiding en de externe betrekkingen van de Gemeenschap.

1. De Commissie draagt, in samenwerking met de lidstaten, zorg voor **gender mainstreaming bij en** de algehele samenhang met de andere beleidsmaatregelen, instrumenten en acties, van de Unie en de Gemeenschap met name door **gebruik te maken van gender effect-evaluaties, toezichtsinstrumenten en benchmarks op beleidsterreinen als bestuur**, onderzoek, werkgelegenheid, discriminatieverbod, sociale integratie, **uitroeiing van armoede onder vrouwen, gezondheid**, onderwijs, opleiding en jeugdzaken, **cultuur**, justitie en binnenlandse zaken en op het gebied van de uitbreiding en de externe betrekkingen van de Gemeenschap **(met inbegrip van mensenrechten)**.

Motivering:

Gender mainstreaming vereist het gebruik van passende beleidsinstrumenten. Alleen coördinatie is niet voldoende. Het is van belang te vermelden dat vrouwen meer door armoede worden getroffen dan mannen. Vrouwen zijn zwaar ondervertegenwoordigd bij de besluitvorming en in het politieke leven in alle bestuursferen – plaatselijk, regionaal, nationaal en Europees, zowel in de lidstaten als in de kandidaat-landen. Gezondheidszorg, cultuur en mensenrechten zijn probleemgebieden waarin gelijkheid van mannen en vrouwen moet worden verwezenlijkt.

(Amendement 28)

Artikel 7, lid 2

2. De Commissie en de lidstaten dragen zorg voor de samenhang en complementariteit tussen de acties in het kader van dit programma en andere relevante acties van de Unie en de Gemeenschap, met name uit hoofde van de Structuurfondsen, het communautair initiatief EQUAL en het communautaire actieprogramma ter bestrijding van discriminatie (2001-2006).

2. De Commissie en de lidstaten dragen zorg voor de samenhang en complementariteit tussen de acties in het kader van dit programma en andere relevante acties van de Unie en de Gemeenschap, met name uit hoofde van de Structuurfondsen, het communautair initiatief EQUAL, **de programma's DAPHNE, STOP en MEDA, het programma tegen uitsluiting en armoede alsmede de doelstellingen en maatregelen van de sociale agenda, de kaderprogramma's voor onderzoek** en het communautaire actieprogramma ter

Motivering:

Het is uiterst belangrijk dat de maatregelen van de Gemeenschap elkaar aanvullen. Met het oog hierop moeten alle sociale programma's en beleidsmaatregelen van de Gemeenschap op elkaar afgestemd worden. Vrouwen zijn in grote mate ondervertegenwoordigd in de werkzaamheden van de kaderprogramma's voor onderzoek. Een grotere deelname van vrouwen aan deze programma's zou resulteren in een kwalitatieve verbetering van het Europese onderzoeksbeleid, dat het leven van alle Europeanen aanbelangt.

(Amendement 29)

Artikel 7, lid 3

3. De lidstaten stellen alles in het werk om te zorgen **voor samenhang en complementariteit tussen** de activiteiten in het kader van dit programma en die op nationaal, gewestelijk en plaatselijk vlak.

3. De lidstaten stellen alles in het werk om **te bevorderen en ervoor** te zorgen **dat de werkzaamheden in het kader van het programma consequent in het verlengde liggen van** de activiteiten in het kader van dit programma en die op nationaal, gewestelijk en plaatselijk vlak, **en dat zij laatstgenoemde activiteiten aanvullen.**

Motivering:

Van de lidstaten moet strikt worden verlangd dat zij zorgen voor complementariteit, en zij dienen acties op plaatselijk en regionaal niveau mogelijk te maken en te bevorderen.

(Amendement 30)

Artikel 9, lid 1

Toezicht **en** beoordeling

Toezicht, beoordeling **en planning**

1. De Commissie oefent, in samenwerking met het in artikel 6 bedoelde comité, **regelmatig** toezicht op het programma uit.

1. De Commissie oefent, in samenwerking met het in artikel 6 bedoelde comité, **continu** toezicht uit op **de raamstrategie en** het programma **en beoordeelt beide regelmatig.**

Elk jaar neemt de Commissie het jaarlijkse werkprogramma van de raamstrategie aan, met inbegrip van de prioritaire acties die gedurende het lopende jaar werden ontwikkeld.

Motivering:

Het is niet alleen van belang toezicht te houden en te evalueren, maar ook te plannen zodat aan de maatregelen een follow-up kan worden gegeven .

(Amendement 31)
Artikel 9, lid 2

2. De Commissie *evalueert het programma met de hulp van onafhankelijke deskundigen. Bij deze evaluatie worden de relevantie en doeltreffendheid van de uitgevoerde acties beoordeeld ten aanzien van de in artikel 2 genoemde doelstellingen. Ook wordt het effect van het programma als geheel beoordeeld. Deze evaluatie betreft tevens de complementariteit tussen de acties in het kader van dit programma en die welke worden uitgevoerd in het kader van andere relevante communautaire beleidsmaatregelen, instrumenten en acties.*

2. *De voorzitter van de Commissie legt in een jaarlijks debat in het Europees Parlement verantwoording af over het verslag. De voorgestelde acties ter bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen kunnen als uitgangspunt dienen voor een jaarverslag van het Europees Parlement.*

Motivering:

Het is van groot belang dat in het Parlement jaarlijks een debat wordt gehouden over de gelijkheid van mannen en vrouwen.

(Amendement 32)
Artikel 9, lid 4 bis (nieuw)

4 bis. *In alle evaluatieverslagen dient te worden aangegeven hoeveel kredieten voor de lidstaten zijn vrijgemaakt en hoeveel voor de NGO's.*

Motivering:

In alle evaluatieverslagen moet worden vastgesteld hoeveel kredieten zijn vrijgemaakt enerzijds voor de lidstaten en regeringsorganen en anderzijds voor de NGO's. In de verslagen over eerdere programma's bestond daarover geen duidelijkheid.

(Amendement 33)
Bijlage I (nieuw)

***Bijlage I
De communautaire raamwerkstrategie
inzake de gelijkheid van mannen en
vrouwen (2001-2005)
(de volledige tekst van de strategie moet
worden ingevoegd ná de beschikking van
de Raad en vóór Bijlage II)***

Motivering:

Het uiteindelijke doel is de strategie ten uitvoer te leggen, dus moet deze een bijlage vormen bij de beschikking van de Raad. De pagina's 3, waar de Strategie begint, t/m 24, d.w.z. t/m de voetnoot op deze pagina in COM(2000) 335, moeten worden opgenomen als bijlage I.

(Amendement 34)
Titel BIJLAGE

Bijlage II

Motivering:

Logische consequentie van de opneming van de strategie als Bijlage I.

(Amendement 35)
Bijlage, Deel I, punt 1

1. Economisch leven
Dit gebied betreft de nog resterende genderkloven op de arbeidsmarkt en de wijze waarop deze worden aangepakt. Het doel is de vergroting van de arbeidsdeelname van vrouwen en de vermindering van de werkloosheid onder vrouwen, de gendersegregatie op de arbeidsmarkt en de loonverschillen tussen mannen en vrouwen.

1. Economisch leven
Dit gebied betreft de nog resterende genderkloven op de arbeidsmarkt en de wijze waarop deze worden aangepakt. Het doel is de vergroting van de arbeidsdeelname van vrouwen en ***de aanwezigheid van vrouwen in hoge bestuursfuncties***, de vermindering van de werkloosheid onder vrouwen, de gendersegregatie op de arbeidsmarkt en de loonverschillen tussen mannen en vrouwen. ***Ten minste 40% van de kredieten van de structuurfondsen moeten worden bestemd voor maatregelen die zijn gericht op de omstandigheden en behoeften van de vrouw. Het doel is tevens het initiatief van vrouwen om een bedrijf te starten aan te moedigen en te ondersteunen.***

Motivering:

De structuurfondsen zijn het belangrijkste instrument van de Gemeenschappen en tenminste 40% daarvan moeten op vrouwen zijn gericht. Dit is een van de beleidsdoelstellingen van het programma en daar dient in dit verband de nadruk op te worden gelegd. Vrouwen onderscheiden zich wegens hun inzet bij het starten van ondernemingen. Deze creativiteit moet naar waarde worden geschat omdat ze de rol van de vrouwen bevordert en ook voor arbeidsplaatsen zorgt.

(Amendement 36)
Bijlage, Deel I, punt 2

2. Gelijke deelname en vertegenwoordiging
Dit gebied betreft het gebrek aan deelname van vrouwen in besluitvormingsorganen. De acties houden verband met strategieën ter bevordering van de deelname van vrouwen aan de politieke, economische en sociale besluitvorming, waaronder activiteiten op het gebied van externe betrekkingen en ontwikkelingssamenwerking.

2. Gelijke deelname en vertegenwoordiging
Dit gebied betreft het gebrek aan deelname van vrouwen in besluitvormingsorganen. De acties houden verband met strategieën ter bevordering van de deelname van vrouwen aan ***elk terrein van het leven zoals de politieke, economische en sociale besluitvorming op alle niveaus, d.w.z. op communautair, nationaal, regionaal en lokaal niveau***, waaronder activiteiten op het

gebied van externe betrekkingen en
ontwikkelingssamenwerking.

Motivering:

Er dient op te worden gewezen dat de vrouwen ondervertegenwoordigd zijn op alle niveaus, zelfs op lokaal niveau.

(Amendement 37)
Bijlage, Deel I, punt 3

3. Sociale rechten

Er moet een effectieve gender mainstreaming worden toegepast op alle beleidsterreinen die van invloed zijn op het dagelijkse leven van vrouwen, zoals vervoer, gezondheidszorg en bestrijding van discriminatie op andere gronden. De acties beogen de verbetering van de toepassing van de communautaire wetgeving, met name inzake sociale bescherming en op het gebied van ouderschapsverlof, bescherming van het moederschap en arbeidstijd.

3. Sociale rechten

Er moet een effectieve gender mainstreaming worden toegepast op alle beleidsterreinen die van invloed zijn op het dagelijkse leven van vrouwen, zoals vervoer, gezondheidszorg en bestrijding van discriminatie op andere gronden. ***Er dient coördinatie plaats te vinden met het actieprogramma tegen discriminatie alsook met andere relevante actieprogramma's.*** De acties beogen de verbetering van de toepassing van de communautaire wetgeving, met name inzake sociale bescherming en op het gebied van ouderschapsverlof, bescherming van het moederschap en arbeidstijd, ***alsmede wat betreft het aanbrengen van infrastructuur (kinderopvang, ouderenzorg) die de harmonische combinatie van gezins- en beroepsleven mogelijk maken.***

Motivering:

Coördinatie met relevante programma's is belangrijk. De behoefte aan kinderopvang en de zorg voor oudere familieleden vormen obstakels voor het professioneel, politiek of sociaal leven van vrouwen gedurende bepaalde periodes van hun leven.

(Amendement 38)
Bijlage, Deel I, punt 4

4. Civiel leven

Dit gebied betreft de naleving van de mensenrechten van vrouwen. De acties beogen de bevordering van de erkenning van de mensenrechten van vrouwen, de naleving van de rechten in verband met gelijke kansen en de versterking van de bestrijding van gender-gerelateerd geweld en de handel in vrouwen.

4. Civiel leven

Dit gebied betreft de naleving van de mensenrechten van vrouwen, ***ook in de ontwikkelingslanden.*** De acties beogen de bevordering van de erkenning van de mensenrechten van vrouwen, de naleving van de rechten in verband met gelijke kansen en de versterking van de bestrijding van gender-gerelateerd geweld en de handel in vrouwen.

Motivering:

De EU moet deze beginselen ook in andere landen ten uitvoer leggen overeenkomstig de Mensenrechtenverklaring van de VN.

(Amendement 39)

Bijlage, Deel II, Onderafdeling 1, punt 2

1. Bewustmaking
2. De gelijktijdige organisatie van een Europese week op communautair niveau en in elke lidstaat over een zelfde onderwerp met betrekking tot de gelijkheid van mannen en vrouwen, gecoördineerd door de Commissie en geleid door de verantwoordelijke autoriteit in elke lidstaat.

1. Bewustmaking
2. De gelijktijdige organisatie van een Europese week op communautair niveau en in elke lidstaat, **met inbegrip van de kandidaat-lidstaten** over een zelfde onderwerp met betrekking tot de gelijkheid van mannen en vrouwen, gecoördineerd door de Commissie en geleid door de verantwoordelijke autoriteit in elke lidstaat.

Motivering:

Wij willen er de nadruk op leggen dat de kandidaat-lidstaten bij een en ander moeten worden betrokken.

(Amendement 40)

Bijlage II, Deel 1, punt 2 bis (nieuw)

2 bis. De organisatie van gemeenschappelijke manifestaties in de lidstaten op de VN-dag tegen geweld tegen vrouwen en kinderen op 25 november van elk jaar.

Motivering:

Deze dag werd in 1999 door de Verenigde Naties uitgeroepen en het is belangrijk dat de Gemeenschap hieraan aandacht besteedt.

(Amendement 41)

Bijlage, Deel II, Onderafdeling 1, punt 2 ter (nieuw)

2 ter. De opstelling van een gedragscode (code of conduct) op het gebied van gelijkheid tussen mannen en vrouwen voor de massamedia.

Motivering:

Aangezien er geen nauwkeurig toezicht op de media is, is het van belang dat een hervorming van de media van binnenuit wordt ondersteund.

(Amendement 42)

Bijlage, Deel II, Onderafdeling 1, punt 3

1. Bewustmaking
3. De organisatie van Europese

1. Bewustmaking
3. De organisatie van Europese

mediacampagnes en evenementen ter ondersteuning van de transnationale uitwisseling van informatie en de identificatie en verspreiding van goede praktijken, waaronder de toekenning van een jaarlijkse prijs aan bedrijven die succesvol zijn bij de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en met het oog op de versterking van de zichtbaarheid van de genderkwesties.

mediacampagnes en evenementen ter ondersteuning van de transnationale uitwisseling van informatie en de identificatie en verspreiding van goede praktijken, waaronder de toekenning van een jaarlijkse prijs aan bedrijven **en verenigingen** die succesvol zijn bij de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en met het oog op de versterking van de zichtbaarheid van de genderkwesties.

Motivering:

Binnen het toepassingsgebied van de raamstrategie moeten de rol en de verwezenlijkingen van verenigingen op dezelfde manier worden bekeken als die van de bedrijven.

(Amendement 43)

Bijlage, Deel II, Onderafdeling 1, punt 6 bis (nieuw)

6. bis Publicatie en verspreiding – met name in de toetredende landen – van een actuele versie van de EU-wetgeving inzake discriminatie op grond van geslacht en de desbetreffende jurisprudentie.

Motivering:

De toetredende landen moeten ingelicht worden en blijven over de stand van zaken en de laatste ontwikkelingen inzake wetten en jurisprudentie betreffende de gelijke kansen van mannen en vrouwen in de Europese Unie, als onderdeel van het acquis communautaire.

(Amendement 44)

Bijlage, Deel 2, punt 1

1. De ontwikkeling en verspreiding van vergelijkbare statistieken, opgesplitst naar geslacht, statistische series over de situatie van mannen en vrouwen op verschillende beleidsterreinen.

1. De ontwikkeling en verspreiding van vergelijkbare statistieken, opgesplitst naar geslacht, statistische series over de situatie van mannen en vrouwen op verschillende beleidsterreinen, **alsmede loonstatistieken voor vrouwen en mannen voor gelijkwaardig werk.**

Motivering:

Vergelijkbare statistische gegevens over lonen bij gelijkwaardig werk, gesplitst per sekse, zijn belangrijk als steun ter beoordeling van de toepassing van artikel 141, lid 4 van het Verdrag.

(Amendement 45)

Bijlage, Deel 2, punt 3

3. Er zal een analyse van de situatie van vrouwen op de arbeidsmarkt, de uitvoering van de gelijkheidswetgeving in de

3. Er zal een analyse van de situatie van vrouwen op de arbeidsmarkt, de uitvoering van de gelijkheidswetgeving in de

lidstaten, de invloed en het effect van de sociale bescherming en het belastingstelsel op mannen en vrouwen en de bevordering van vrouwen in het besluitvormingsproces worden uitgevoerd en de resultaten en de getrokken lessen zullen worden verspreid.

lidstaten, de invloed en het effect van de sociale bescherming en het belastingstelsel op mannen en vrouwen, **de betekenis van een algemene arbeidstijdverkorting** en de bevordering van vrouwen in het besluitvormingsproces worden uitgevoerd. **Bestudeerd zullen worden de consequenties van een individuele toegang tot ziekte- en gezondheidszorg, sociale verzekering en pensioensystemen alsmede gebreken in de organisatie van het werk.** De resultaten en de getrokken lessen zullen worden verspreid; **speciale aandacht zal worden besteed aan de bevordering van de vrouwelijke deelname en vertegenwoordiging bij de sociale partners. De mogelijkheid om de bij de politieke besluitvorming aangewende strategieën te extrapoleren en toe te passen op de economische en sociale besluitvorming, zal worden onderzocht en gestimuleerd;**

Motivering:

Meer dan 50 miljoen EU-burgers worden tot de armen gerekend en een grote meerderheid daarvan zijn vrouwen. Daarom is het extra belangrijk om hun levensomstandigheden en toegang tot het socialezekerheidsstelsel te bestuderen.

Te vaak wordt de aandacht in deze context vooral geconcentreerd op de louter politieke besluitvorming, hoewel vrouwen zwaar ondervertegenwoordigd zijn in de economische en sociale besluitvormingsorganen waar niet zoveel moeite wordt gedaan om een genderevenwicht tot stand te brengen. Dit besluitvormingsgebied kan lering trekken uit de ervaring en toegepaste strategieën op het politieke vlak en hieraan dient veel aandacht te worden besteed. De bepalingen van de beleidsdoelstelling 3.2.2. (opstellen en bijhouden van actuele statistieken) zijn niet toereikend om het genderevenwicht op dit terrein van de besluitvorming te verbeteren.

(Amendement 46)

Bijlage, Deel II, Onderafdeling 2, punt 3, bis (nieuw)

3 bis. Publicatie en verspreiding van de studies en verslagen die werden opgesteld door de twee netwerken van deskundigen van de Commissie, d.w.z het Netwerk van juridische deskundigen en het Netwerk van deskundigen over vrouwen in de economie.

Motivering:

De activiteiten van deze twee netwerken moeten een grotere impact krijgen, o.a. door publicatie van hun verslagen.

(Amendement 47)
Bijlage, Deel II, Onderafdeling 2, punt 3 ter (nieuw)

3 ter. Bevordering van synergie tussen de leden van de in punt 3 bis genoemde netwerken en de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen van het Europees Parlement, alsmede het Raadgevend comité van de Commissie voor gelijke kansen van vrouwen en mannen.

Motivering:

Meer uitwisseling van gedachten met andere organisaties die op dit terrein werkzaam zijn, zou ook kunnen bijdragen tot meer synergie.

(Amendement 48)
Bijlage, Deel II, Onderafdeling 2, punt 4

4. De verzameling en evaluatie van bijgewerkte informatie en ervaringen inzake succesvolle initiatieven, methoden en technieken in verband met vrouwen en de media, waaronder de bestrijding van stereotypen over de rol van mannen en vrouwen en de bevordering van de **positieve** beeldvorming van mannen en vrouwen in de media.

4. De verzameling en evaluatie van bijgewerkte informatie en ervaringen inzake succesvolle initiatieven, methoden en technieken in verband met vrouwen en de media, waaronder de bestrijding van stereotypen over de rol van mannen en vrouwen en de bevordering van de **gevarieerde** beeldvorming van mannen en vrouwen in de media.

Motivering:

Het is niet de bedoeling het ene stereotiepe beeld van mannen en vrouwen te vervangen door het andere.

(Amendement 49)
Bijlage, Deel II, Onderafdeling 2, laatste alinea

Bij de uitvoering van dit deel moet de Commissie met name zorg dragen voor de samenhang en complementariteit met de activiteiten die worden uitgevoerd door de andere diensten van de Commissie of door Europese agentschappen, met name de Europese Stichting tot verbetering van de arbeids- en levensomstandigheden en het Vijfde Kaderprogramma voor OTO van de Gemeenschap.

Bij de uitvoering van dit deel moet de Commissie met name zorg dragen voor de samenhang en complementariteit met de activiteiten die worden uitgevoerd door de andere diensten van de Commissie of door Europese agentschappen, met name de Europese Stichting tot verbetering van de arbeids- en levensomstandigheden en het Vijfde Kaderprogramma voor OTO van de Gemeenschap, **alsmede het CEDEFOP.**

Motivering:

Het CEDEFOP zal nuttig zijn voor kwesties van beroepsopleiding en certificatie van vaardigheden.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005) (COM(2000) 335 – C5-0386/2000 – 2000/0143(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005) (COM(2000) 335¹),
 - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 13 van het EG-Verdrag (C5-0386/2000),
 - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen en het advies van de Begrotingscommissie (A5-0294/2000),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde Commissievoorstel;
 2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 250, lid 2 van het EG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
 3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ Nog niet in PB gepubliceerd.

TOELICHTING

In de mededeling van de Commissie wordt een strategie ontvouwd over de wijze waarop in de komende vijf jaar (2001-2005) voor meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen kan worden gezorgd.

De Commissie stelt in haar mededeling vast dat de democratie een fundamentele waarde is in de lidstaten van de EU, de EER-landen en de kandidaatlanden, en een centrale component in de externe betrekkingen van de EU en in de ontwikkelingssamenwerking. In een werkelijke democratie staat volgens haar voorop dat alle burgers - vrouwen zowel als mannen - in gelijke mate deelnemen aan en vertegenwoordigd zijn in het economisch leven, besluitvorming en het maatschappelijk, cultureel en burgerlijk bestaan.

De Commissie is van mening dat er belangrijke vooruitgang is geboekt in de lidstaten als het gaat om de situatie van de vrouw, maar dat er nog steeds sprake is van een structurele discriminatie. De Commissie wil de problematiek daarom met een combinatie van maatregelen tegemoet treden - parallel met de integratie van het gelijkheidsperspectief op alle beleidsterreinen (gendermainstreaming) zullen er speciale maatregelen voor vrouwen ten uitvoer worden gelegd.

Uw rapporteur is het volledig met deze zienswijze eens en zij wil hieraan toevoegen dat men terecht kan zeggen dat geen enkele activiteit op het terrein van gelijke rechten voor mannen en vrouwen van bestendige waarde is als niet tegelijkertijd de rechten van de vrouw worden versterkt.

Uw rapporteur zou er met nadruk aan willen herinneren dat de Commissie, de lidstaten en het Parlement de verplichting tot integratie hebben.

Het is in ieders belang en van de grootste betekenis dat ieder Commissielid zich werkelijk kwijt van zijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van gendermainstreaming binnen zijn werkterrein door jaarlijks richtsnoeren voor te leggen over de wijze waarop hij of zij dit in de praktijk denkt te brengen en dat hij of zij ook jaarlijks follow-up-maatregelen neemt of een evaluatie maakt.

Aangezien het in laatste instantie de voorzitter van de Commissie is die de verantwoordelijkheid draagt, zouden de Commissieleden jaarlijks verslag aan hem moeten uitbrengen, terwijl de voorzitter van de Commissie op zijn beurt jaarlijks verantwoording tegenover het Parlement zou moeten afleggen, met een navolgend debat. Op deze wijze zou het raagstuk van de rechten van de vrouw en de gelijkheid van mannen en vrouwen, vooruitgang of eventuele achteruitgang in de Europese Unie jaarlijks ook door de burgers kunnen worden gevolgd.

Een dergelijke structuur zou binnen alle directoraten-generaal van de Commissie en in de organisatie van de Raad en het Parlement moeten worden ingevoerd.

De financiële eisen van de Commissie voor de uitvoering van steunmaatregelen - vijfde actieprogramma genoemd - zijn in de begroting te vinden onder post B3-4012, die op 4 september 2000 met algemene stemmen door de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen werd goedgekeurd.

Het is van groot belang dat deze begrotingspost in zijn geheel wordt aangenomen en dat het programma met onmiddellijke ingang van start kan gaan.

Tot de eisen van het programma behoren onder meer een aantal diensten voor de Commissie, waaraan behoefte is om voorgestelde steun- en kaderprogramma's te kunnen uitvoeren, zodat ditmaal geen kritiek hoeft te worden geleverd door de Rekenkamer, hetgeen wel het geval was naar aanleiding van werkzaamheden in het kader van vorige programma's.

Het was mooi geweest als de Commissie een meer gespecificeerd programmabudget zou hebben voorgelegd, in het bijzonder ten aanzien van de verdelingsgedachte achter de vijf in de strategie belichte werkterreinen waaraan prioriteit wordt gegeven.

Onder punt 2.2 wijst de Commissie erop dat in het verleden dankzij communautaire programma's en initiatieven een doeltreffend genderbeleid voor lidstaten, EER-landen en kandidaatlanden kon worden gevoerd. Het is moeilijk om hier commentaar op te geven omdat er wegens het ontbreken van voorbeelden of een evaluatie geen elementen zijn die deze bewering onderbouwen of ondergraven.

Onze commissie is van oordeel dat het zeer belangrijk is dat er een voortdurende evaluatie plaatsvindt. Uw rapporteur acht het onjuist dat de evaluatie van het vierde actieprogramma pas begon nadat de mededeling van de Commissie over het vijfde actieprogramma al was gepresenteerd. De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen is van mening dat Commissie vóór uitvoering van het komende programma het Europees Parlement jaarlijks op de hoogte moet stellen van de voortgang en de resultaten van het programma. Dit moet later worden gecompleteerd met een diepere en meer analyserende totale evaluatie die aan de Raad en het Parlement tijdig vóór het aflopen van het programma moet worden voorgelegd om zo een effectievere follow-up mogelijk te maken.

Het is uiterst belangrijk dat de Commissie kan garanderen dat er een maximale openheid rondom het programma wordt betracht, zodat de betrokkenen op alle niveaus ook gedurende de uitvoeringsfase aan de werkzaamheden kunnen deelnemen.

Om verder te komen met de ontwikkelingen op dit gebied is het van fundamenteel belang, om niet te zeggen een punt dat volkomen vanzelfsprekend is, dat verschillende communautaire maatregelen, de kaderstrategieën en de maatregelen van de lidstaten elkaar aanvullen en niet tegenwerken.

De Commissie omschrijft in haar mededeling vijf werkterreinen van strategisch belang waaraan gedurende de komende vijf jaar prioriteit moet worden verleend om te trachten tot structurele veranderingen te komen. Uw rapporteur heeft hier niets tegen in te brengen.

In het kader van de raamstrategie worden alle communautaire initiatieven op het gebied van gelijkheid van mannen en vrouwen gekoppeld aan een of meer van de volgende vijf werkterreinen:

- het economische leven,
- gelijke deelname en vertegenwoordiging,
- sociale rechten,
- het burgerlijk leven,
- vrouwenrollen en stereotiepen.

Commentaar van de rapporteur:

Gelijkheid in het economische leven

De Commissie beroept zich op de Top van Lissabon waar de lidstaten en de Commissie ertoe werden opgeroepen alle aspecten van de gelijke kansen in het werkgelegenheidsbeleid te bevorderen, onder meer door vermindering van de beroepssegregatie en het vergemakkelijken van de combinatie van beroep en gezin - met name via vaststelling van nieuwe benchmarks voor de verbetering van de kinderopvang, kwantitatieve doelstellingen, onder meer de verhoging van de arbeidsdeelname van vrouwen van het huidige gemiddelde van 51% tot meer dan 60% in 2010. Het werkgelegenheidspakket van de Commissie krijgt hier grote betekenis.

Ten aanzien van de betekenis van de structuurfondsen, die onder meer op financieel gebied een van de belangrijkste instrumenten van de Gemeenschap zijn, onderstreept uw rapporteur dat minstens 40% voor de omstandigheden en behoeften van vrouwen moet worden gereserveerd. Dit standpunt werd met algemene stemmen ondersteund toen de commissie op 4 september 2000 haar begrotingsadvies goedgekeurde.

Volgens uw rapporteur moet een dergelijke verdeling worden gemaakt bij de meeste programma's en fondswerkzaamheden van de Europese Unie.

Nog steeds is er behoefte aan relevante, per sekse gesplitste statistische gegevens, studies van de betekenis van een algemene arbeidstijdverkorting en de uitvoering in de praktijk van het beginsel van gelijk loon voor gelijke werkzaamheden.

Gelijke deelname en vertegenwoordiging

Ongeacht ingrijpen in de democratische processen van de lidstaten, van andere landen en organisaties, moet de behoefte aan gelijke deelname en gelijke vertegenwoordiging van de vrouw voortdurend benadrukt worden.

Gelijke toegang tot sociale rechten

Uw rapporteur is er diep teleurgesteld over dat de werkzaamheden aan het actieprogramma tegen discriminatie (art. 13 van het Verdrag van Amsterdam) en die aan dit programma niet evenwijdig hebben gelopen.

Wat uw rapporteur op dit gebied mist, is de betekenis van de verzorgingsstaat.
Waar zijn beschouwingen over vrouwen die niet werken, echtgenoot of moeder zijn?
Waar wordt aandacht besteedt aan het genderperspectief van de vrouw in haar rol als burger?
De vraag blijft bestaan in hoeverre men de vrouw in allerlei verband altijd zal blijven beschouwen als ondergeschikt aan de man.

De maatregelen die de Commissie heeft voorgesteld, moeten nog worden aangevuld door een herziening van de individuele toegankelijkheid van zieken- en gezondheidszorg, socialeverzekerings- en pensioenstelsels alsmede gebreken in de arbeidsorganisatie.

Aangezien iedere keer opnieuw wordt geconstateerd dat meer dan 50 miljoen EU-burgers als

arm kunnen worden aangemerkt en dat een grote meerderheid van deze groep uit vrouwen bestaat, moet hieraan nadrukkelijk aandacht worden besteed en moeten in dit verband maatregelen worden genomen.

Gelijkheid van mannen en vrouwen in het burgerlijk leven

De operationele doelstellingen van de Commissie zijn hier de bevordering van de rechten van de vrouw als mensenrechten, universeel, door de bestrijding van seksegerelateerd geweld en mensenhandel met seksuele uitbuiting als doel, alsmede onderzoek, verzamelen van gegevens, informatie, enz. De commissie wil de aandacht vragen voor alle aspecten van de bestrijding van seksegerelateerd geweld en vrouwenhandel. Het is van het allergrootste belang dat op alle niveaus krachten worden gemobiliseerd en geconcentreerd om een einde te maken aan deze twee verschijnselen, die wij bovendien in onze samenlevingen zien groeien tot een groot afzonderlijk probleem, dat veel leed veroorzaakt en dat uiteindelijk consequenties voor onze gehele samenleving zal hebben.

Op dit gebied zijn er twee programma's die worden voortgezet, DAPHNE en STOP, die volgens uw rapporteur over te weinig middelen en kredieten beschikken, iets waaraan de Commissie aandacht moet besteden.

In 1999 riepen de VN de 25 november uit als Internationale dag tegen geweld tegen vrouwen en kinderen. De instellingen van de EU moeten ook aandacht aan deze datum besteden en deze tot een dag voor gemeenschappelijke manifestaties uitroepen.

Is het trouwens ook niet tijd om de zogenoemde mannenrol in de moderne samenleving aan de orde te stellen?

Vrouwenrollen en attitudes veranderen

Hier stelt de Commissie terecht het feit aan de orde dat de media de vrouw als een ondergeschikt wezen presenteren. Men gaat hier zelfs zover de media om "hulp" te verzoeken.

Op dit punt is de rapporteur van mening dat de lidstaten, als op dit gebied geen regelingen bestaan, mogelijkheden moeten scheppen om juridische stappen te ondernemen tegen ontoelaatbaar gedrag van de media en de lidstaten moeten verzoeken om met de media afspraken te maken over gedragscodes. Uw rapporteur wil voorstellen dat speciale aandacht wordt besteed aan de rol die de pornografie speelt.

Tegen de achtergrond van wat hierboven uiteen is gezet, is het duidelijk dat we de media niet om hulp kunnen verzoeken. Overigens weerspiegelen en versterken de media vaak de maatschappelijke werkelijkheid, waar de man nog steeds de norm is.

Een klein voorbeeld is "European Voice" die vrijwel nooit aandacht besteedt aan vrouwen en evenmin de werkelijkheden en behoeften van vrouwen weerspiegelt.

Uitvoering

De Commissie heeft zich voorgenomen om op EU-niveau door te gaan met het comité dat al bestaat in het kader van het vierde actieprogramma. Dit comité bestaat uit twee delen: een raadgevende groep en een uitvoerende groep. Onder de komende programmaperiode is het de

bedoeling dat het comité van de Commissie een coördinerende functie vervult en dat de hoofdverantwoordelijkheid voor de uitvoering bij de lidstaten zal liggen. Aangezien het ook de lidstaten zijn die leden van het comité benoemen, is het van het grootste belang dat zij vertegenwoordigers afvaardigen die een bepaalde autoriteit genieten.

Het onderhavige voorstel voor het programma verschilt duidelijk van vorige voorstellen. Daarom is het van wezenlijk belang dat de rol en verantwoordelijkheid van het comité duidelijk zijn voordat het programma van kracht wordt, zodat noodlottige misverstanden en onduidelijkheden worden voorkomen.

De gedachte achter deze aanpak is het vergroten van de toegankelijkheid van en de mogelijkheden tot een actieve deelname en medewerking aan projecten voor niet-gouvernementele organisaties (NGO's). Het is daarom uiterst belangrijk dat de lidstaten zorgen voor een coördinerende functie, waarmee dit mogelijk wordt gemaakt en vergemakkelijkt.

Er zijn momenteel discussies gaande over de vraag hoe men op natuurlijke wijze de kandidaatlanden bij het programma kan betrekken.

Er wordt uitsluitend in algemene termen ingegaan op de vrouwen in ontwikkelingslanden, afgezien van enkele constatering over "gelijke toegang tot sociale rechten". Het is belangrijk dat de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen man en vrouw in de kandidaatlanden en ontwikkelingslanden deel uitmaken van de strategie en ook van het programma zodat deze landen kunnen deelnemen.

Een laatste constatering met het oog op de toekomst

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen en haar rapporteur zijn buitengewoon ontevreden over de korte tijd die beschikbaar was om te kunnen reageren op het voorstel van de Commissie voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005). Deze korte termijnen zijn in het algemeen gezien steeds gebruikelijker geworden.

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen verzoekt daarom de Commissie om een betere planning met een duidelijker tijds kader.

De rapporteur is van mening dat zeer binnenkort werkzaamheden moeten worden georganiseerd zodat de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen als volwaardige commissie kan worden geïnstalleerd, rekening houdend met het feit dat de commissie aanvankelijk was opgezet als forum binnen de Commissie sociale zaken en industriële betrekkingen en dat op het eind van de vorige legislatuur zelfs discussie zijn gehouden over de vraag of de commissie moest worden ontbonden. Nu kunnen we zien dat vrouwenrechten fundamentele rechten zijn die niet alleen met loonarbeid verbonden zijn.

Om dezelfde reden zou uw rapporteur willen voorstellen dat de Commissie binnenkort een commissaris benoemt met een eigen portefeuille voor de rechten van de vrouw en gelijke kansen en zij zou ook willen voorstellen dat de Raad ook overgaat tot instelling van een officiële Raad van ministers voor de rechten van de vrouw en gelijke kansen.

Voorts vindt de rapporteur het ook belangrijk dat de Commissie de mogelijkheden onderzoekt

om een instituut op te richten voor de rechten van de vrouw en gelijke kansen.

ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE

aan de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen

inzake het voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005) (COM(2000) 335 – C5-0386/2000 – 2000/0143(CNS))

Rapporteur voor advies: Luciana Sbarbati

PROCEDUREVERLOOP

De Begrotingscommissie benoemde op haar vergadering van 19 juli 2000 Luciana Sbarbati tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 26-27 september 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende amendementen.

Bij de stemming waren aanwezig: Terence Wynn (voorzitter), Reimer Böge, Bárbara Dührkop Dührkop (ondervoorzitters), Luciana Sbarbati (rapporteur), Ioannis Averoff, Paulo Casaca, Chantal Cauquil, Carlos Costa Neves, Den Dover, James E.M. Elles, Göran Färm, Markus Ferber, Salvador Garriga Polledo, Neena Gill, Catherine Guy-Quint, Jutta D. Haug, Wolfgang Ilgenfritz, Anne Elisabet Jensen, Constanze Angela Krehl, Armin Laschet, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Giovanni Saverio Pittella, Heide Rühle, Per Stenmarck, Francesco Turchi, Kyösti Tapio Virrankoski, Ralf Walter en Brigitte Wenzel-Perillo.

BEKNOPTE MOTIVERING

De Begrotingscommissie behandelde de begrotingsaspecten van het voorstel en stelde vast dat het financieel memorandum van het programma voorziet in een referentiebedrag van € 53,5 miljoen, i.e. een stijging van 77% ten opzichte van het vorige. Dat is een aanzienlijke stijging waarmee het Parlement akkoord zal gaan, omdat dit programma een politieke prioriteit is. De rapporteur attendeert de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen evenwel op de gemeenschappelijke verklaring van 20 juli 2000¹ welke een nieuwe procedure kent die de begrotingsautoriteit in staat stelt haar controle op de verenigbaarheid van wetgevingsvoorstellen met het vigerende financiële kader te verbeteren.

De rapporteur wijst op de beperkingen die voor de periode 2000-2006 gelden: de beschikbare marges zijn verlaagd ten opzichte van die voor de periode 1993-1999.

Ten aanzien van de uitvoering wijst de rapporteur erop dat het voorstel niet spreekt over de noodzaak van technische bijstand, hoewel in de begrotingsnomenclatuur in een BA-lijn is voorzien.

¹ Document van de Raad 10299/00

Zij herinnert aan het besluit van de begrotingsautoriteit in de begroting 2000: "*Voor nieuwe programma's of acties dienen ten laste van deel B geboekte uitgaven voor technische en administratieve bijstand, ten gunste van zowel de Commissie als de partners in de specifieke wetgeving betreffende het programma of de actie te zijn voorzien; deze uitgaven zijn onderworpen aan een besluit van de begrotingsautoriteit, die het maximale bedrag vaststelt.*"

AMENDEMENTEN

De Begrotingscommissie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

(Amendement 1)
Artikel 2, lid 3 (nieuw)

3. Het programma wordt gefinancierd onder rubriek 3 van de financiële vooruitzichten. De kredieten worden in het kader van de jaarlijkse procedure door de begrotingsautoriteit vastgesteld.

Motivering:

Volgens de gemeenschappelijke verklaring betreffende het financieel memorandum van 20 juli 2000 wijst het Parlement als begrotingsautoriteit erop dat dit een stijging impliceert met € 23,5 miljoen over de betreffende periode. Zoals gezegd in bovengenoemde verklaring, kan een herziening van de financiële vooruitzichten noodzakelijk zijn om het niveau van de overige lopende programma's te handhaven.

(Amendement 2)
Artikel 5, lid 1, sub a)

a) zorgt voor de uitvoering van de onder dit programma vallende communautaire acties overeenkomstig de bijlage;

a) zorgt ***door middel van technische bijstand*** voor de uitvoering van de onder dit programma vallende communautaire acties overeenkomstig de bijlage;

Motivering:

Zoals tussen de Commissie en de begrotingsautoriteit in de context van de begroting 2000 is overeengekomen, dient de noodzaak van technische bijstand in de wetgevingstekst te worden vermeld.

¹ PB nog niet gepubliceerd